

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2017/1226**z dnia 30 czerwca 2017 r.****zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2016/544 zatwierdzającą program dostosowań makroekonomicznych Grecji (2015/1411)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 16 lipca 2015 r. rada zarządzająca Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS) zwróciła się do Komisji, by w porozumieniu z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), EMS, władzami Grecji, a w stosownych przypadkach również z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) uzgodniła program dostosowań makroekonomicznych Grecji w formie pożyczki. Program ten został przygotowany zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 472/2013. W dniu 11 sierpnia 2015 r. wspomniane instytucje osiągnęły porozumienie na poziomie technicznym z rządem Grecji w sprawie programu dostosowań makroekonomicznych (zwanego dalej „programem”). Na podstawie wniosku Komisji program został przyjęty przez Radę w formie decyzji wykonawczej Rady ⁽²⁾.
- (2) Zgodnie z tym porozumieniem Grecja przyjęła kompleksowy pakiet działań, który miał zostać wdrożony w ramach trzyletniego programu dostosowań makroekonomicznych EMS, obejmującego okres od trzeciego kwartału 2015 r. do trzeciego kwartału 2018 r.
- (3) Celem kompleksowego pakietu działań ujętego w przygotowanym przez EMS protokole ustaleń dotyczącym szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (zwanym dalej „protokołem ustaleń”) z dnia 19 sierpnia 2015 r., jest przywrócenie zaufania rynków finansowych i równowagi makroekonomicznej oraz umożliwienie gospodarce powrotu na ścieżkę trwałego wzrostu. Pakiet ten obejmuje cztery obszary działań: przywrócenie równowagi budżetowej, zapewnienie stabilności finansowej, zwiększenie konkurencyjności i wzrostu gospodarczego oraz modernizację administracji rządowej i publicznej.
- (4) Po zakończeniu pierwszego przeglądu programu, publikacji oświadczenia Eurogrupy w dniu 25 maja 2016 r., pozytywnej ocenie realizacji programu przez Komisję i EBC oraz wydaniu zgody przez EMS, w dniu 16 czerwca 2016 r. Grecja i Komisja (działająca w imieniu EMS) podpisały dodatkowy protokół ustaleń. Dodatkowy protokół ustaleń aktualizuje warunki w zakresie polityki określone w protokole ustaleń, aby uwzględniały one postępy w realizacji programu.
- (5) W dniu 25 maja 2016 r. Eurogrupa przeanalizowała też kwestię zdolności obsługi greckiego zadłużenia. Zgodziła się ona na pakiet środków dotyczących długu, który powinien być wdrażany stopniowo oraz w zakresie niezbędnym do osiągnięcia uzgodnionego poziomu odniesienia dotyczącego potrzeb Grecji w zakresie finansowania brutto. Eurogrupa uzgodniła, że pierwszy pakiet środków będzie realizowany w krótkim horyzoncie czasowym, tj. od zakończenia pierwszego przeglądu do zakończenia programu. W dniu 23 stycznia 2017 r. Rady Dyrektorów EMS i Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej przyjęły zasady wykonawcze dotyczące pakietu krótkoterminowych środków redukcji zadłużenia Grecji, których realizacja już się rozpoczęła. Podczas posiedzenia Eurogrupy w dniu 25 maja 2016 r. uzgodniono również, że po pomyślnym wdrożeniu programu do połowy 2018 r. Eurogrupa będzie oczekiwała wprowadzenia w życie ewentualnego drugiego pakietu środków, jeżeli będzie on konieczny do osiągnięcia uzgodnionych poziomów odniesienia w zakresie obsługi zadłużenia.
- (6) W dniu 25 maja 2016 r. Eurogrupa z zadowoleniem przyjęła zapowiedź kierownictwa MFW, że zaleci ono Radzie Wykonawczej MFW zatwierdzenie porozumienia finansowego z Grecją. Eurogrupa potwierdziła to stanowisko 5 grudnia 2016 r., podkreślając jednocześnie potrzebę wspólnych warunków, które powinny zostać uzgodnione między wszystkimi instytucjami a Grecją. W dniu 5 grudnia 2016 r. Eurogrupa wezwała ponadto

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2016/544 z dnia 15 lutego 2016 r. zatwierdzająca program dostosowań makroekonomicznych Grecji (2015/1411) (Dz.U. L 91 z 7.4.2016, s. 27).

instytucje i Grecję do szybkiego wznowienia negocjacji, aby wypracować porozumienie na szczeblu roboczym (w jak najkrótszym terminie, na podstawie tych wspólnych warunków), i upoważniła Grupę Roboczą Eurogrupy do dokonania oceny tego porozumienia. Wspólne warunki obejmują przyjęcie zatwierdzonego wcześniej pakietu środków budżetowych, aby pomóc osiągnąć nadwyżkę pierwotną wynoszącą 3,5 % PKB w średnim okresie.

- (7) Gospodarka grecka wykazała się dużą odpornością w warunkach podwyższonej niepewności i w obliczu wprowadzenia ograniczeń w przepływie kapitału – PKB zmalał w 2015 r. tylko o 0,2 %. W 2016 r. gospodarka grecka znalazła się w fazie stagnacji, ponieważ pojawiający się wzrost spożycia prywatnego był niwelowany przez spadek zarówno spożycia publicznego, jak i eksportu netto. Prognoza Komisji z wiosny 2017 r. przewiduje, że gospodarka grecka wzrośnie o 2,1 % i 2,5 % w latach, odpowiednio, 2017 i 2018, do czego przyczyni się poprawa nastroju gospodarczego sprzyjająca inwestycjom i spożyciu.
- (8) Zgodnie z tą prognozą relacja długu do PKB wyniesie 179,0 % w 2016 r., 178,8 % w 2017 r., 174,6 % w 2018 r. i 165,2 % w 2019 r. Począwszy od 2017 r. relacja długu do PKB znajdzie się zatem na ścieżce spadkowej. Grecja osiągnęła nadwyżkę pierwotną w wysokości 0,5 % PKB w 2015 r. i 4,2 % PKB w 2016 r., czyli wyższą od docelowej nadwyżki zakładanej w programie, która wynosiła, odpowiednio, – 0,25 % i 0,5 % PKB. Władze Grecji mają realizować ścieżkę budżetową opartą na osiągnięciu nadwyżki pierwotnej na docelowym poziomie 1,75 % PKB w 2017 r. oraz 3,5 % PKB w 2018 r. i w średnim okresie. Kurs wyznaczany przez cele budżetowe jest spójny z oczekiwanym tempem wzrostu gospodarki Grecji wychodzącej z najgłębszej w jej historii recesji.
- (9) W świetle uaktualnionych przez służby Komisji prognoz oraz w świetle wyników drugiego przeglądu dokonanego przez Komisję w porozumieniu z EBC, a w stosownych przypadkach także z MFW, należy dokonać aktualizacji obecnego programu, aby uwzględnić reformy przeprowadzone przez władze Grecji do końca pierwszego kwartału 2017 r. Na tej podstawie zaktualizowane warunki powinny określać zakres polityk, które są niezbędne do pomyślnego wdrożenia programu w przyszłości w celu przywrócenia trwałego wzrostu gospodarki greckiej. Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady (UE) 2016/544.
- (10) Każda forma pomocy finansowej otrzymanej przez Grecję na wsparcie realizacji polityki w ramach programu powinna być zgodna z wymogami prawnymi i polityką Unii, w szczególności z ujednoliconymi ramami zarządzania gospodarczego i kartą praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaną dalej „kartą”). W zakresie, w jakim którykolwiek ze środków przewidzianych w programie dostosowań makroekonomicznych ogranicza korzystanie z praw i wolności uznanych w karcie, ograniczenia te muszą być zgodne z jej art. 52 ust. 1. Interwencje w postaci wspierania instytucji finansowych powinny być dokonywane zgodnie z przepisami Unii dotyczącymi konkurencji. Komisja powinna zapewnić, aby środki określone w protokole ustaleń w kontekście pomocy finansowej, o którą zwrócono się do EMS, były w pełni zgodne z niniejszą decyzją.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Art. 2 decyzji wykonawczej Rady (UE) 2016/544 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

1. Grecja przeprowadza konsolidację budżetową, wprowadzając wysokiej jakości środki o charakterze trwałym, minimalizując jednocześnie wpływ tych środków na osoby znajdujące się w trudnej sytuacji. Władze Grecji zobowiązują się do zapewnienia stabilności finansów publicznych oraz osiągnięcia znacznych i trwałych nadwyżek pierwotnych w perspektywie średnioterminowej, które stopniowo obniżą relację długu do PKB. Grecja realizuje w związku z tym ścieżkę budżetową opartą na osiągnięciu nadwyżki pierwotnej na docelowym poziomie 1,75 % PKB w 2017 r. oraz 3,5 % PKB od 2018 r. i w średnim okresie. Władze Grecji zobowiązują się do wprowadzenia dodatkowych środków strukturalnych o wartości 0,3 % PKB do 2018 r., aby zapewnić realizację ścieżki prowadzącej do osiągnięcia docelowej nadwyżki pierwotnej. Środki służące osiągnięciu tych docelowych nadwyżek pierwotnych, które zostały uzgodnione w ramach drugiego przeglądu, obejmują: uproszczenie systemu świadczeń socjalnych i zniesienie wydatków podatkowych w oparciu o zalecenia przedstawione w przeglądzie świadczeń socjalnych Banku Światowego; racjonalizację wydatków na opiekę zdrowotną przez rozszerzenie zakresu systemu »zamkniętego« budżetu i zmniejszenie pułapów dotyczących zwrotów (*clawbacks*) mających na celu odzyskanie części refundowanych kosztów; wprowadzenie podatku od krótkoterminowego najmu turystycznego; oraz racjonalizację niektórych zachęt do osiągnięcia lepszych wyników i świadczeń w sektorze publicznym.

2. Aby wesprzeć przywrócenie równowagi budżetowej i kurs polityki bardziej sprzyjający wzrostowi gospodarczemu i sprawiedliwości dystrybucyjnej, zapewniając jednocześnie osiągnięcie średniookresowych celów budżetowych, władze Grecji podejmują następujące działania prawodawcze:

- (i) przyjmują średniookresową strategię budżetową na lata 2018–2021 zgodną z uzgodnionymi celami średniookresowymi, które należy osiągnąć bez wprowadzania środków szkodzących wzrostowi gospodarczemu;
- (ii) przeprowadzają reformę systemu emerytalnego, która ma przynieść oszczędności netto o wartości 1 % PKB w latach 2019–2022 oraz reformę podatku dochodowego od osób fizycznych, która ma przynieść oszczędności netto o wartości 1 % PKB w 2020, 2021 i 2022 r.;
- (iii) przyjmują pakiet środków podatkowych pobudzających wzrost gospodarczy, którego wpływ – w ujęciu netto – ma odpowiadać oszczędnościom uzyskanym dzięki reformie podatku dochodowego od osób fizycznych; pakiet ten ma obejmować: (i) obniżenie stawek podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku solidarnościowego, którego wpływ na budżet ma wynieść 0,8 % PKB w średnim okresie; (ii) obniżenie stawek podatku dochodowego od osób prawnych, którego wpływ na budżet ma wynieść 0,1 % PKB w średnim okresie; oraz (iii) obniżenie podatku od nieruchomości (ENFIA), którego wpływ ma wynieść 0,1 % PKB;
- (iv) przyjmują pakiet ukierunkowanych wydatków budżetowych, którego wpływ, w ujęciu netto, ma odpowiadać oszczędnościom uzyskanym dzięki reformie systemu emerytalnego, obejmujący: (i) wzrost wydatków na ukierunkowane świadczenia socjalne (zasilek mieszkaniowy, świadczenia na dziecko, posiłki w szkołach, wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem oraz edukacja przedszkolna, zmniejszenie dopłat do kosztów opieki zdrowotnej zgodnie z kryterium dochodowym), którego wartość ma wynieść 0,7 % PKB; (ii) inwestycje w wysokiej jakości infrastrukturę publiczną, których wartość ma wynieść 0,15 % PKB; oraz (iii) aktywną politykę rynku pracy, której wartość ma wynieść 0,15 % PKB;
- (v) realizują w 2019 r. środki dotyczące podatku dochodowego od osób fizycznych, jeżeli z oceny progностycznej przeprowadzonej w ramach końcowego przeglądu programu będzie wynikać konieczność koncentracji realizacji środków na wstępie w celu osiągnięcia uzgodnionej docelowej nadwyżki pierwotnej wynoszącej 3,5 % PKB w 2019 r., przy czym ten cel budżetowy ma zostać osiągnięty bez wprowadzania środków szkodzących wzrostowi gospodarczemu;
- (vi) przyjmują pakiet środków o charakterze ekspansywnym, który ma być realizowany począwszy od 2019 r., co będzie zależeć od oceny i uzgodnień zawartych w ostatecznym przeglądzie programu, dokonanych zgodnie z przejrzystą procedurą; wartość realizowanych środków ma odpowiadać kwocie, o jaką zgodnie z prognozami instytucji Grecja przekroczy uzgodnione cele średniookresowe, aby zapewnić osiągnięcie tych celów.

3. Władze Grecji uzupełniają ramy prawne potrzebne do pełnego wdrożenia instytucji niezależnego urzędu ds. dochodów publicznych i jej skutecznego działania. Władze Grecji podejmują dalsze środki w celu poprawy przestrzegania przepisów podatkowych, w tym ustawodawstwa dotyczącego propagowania i ułatwiania korzystania z płatności elektronicznych. Środki wprowadzane w celu zintensyfikowania walki z uchylaniem się od opodatkowania mają być ukierunkowane m.in. na poprawę modelu współpracy między administracją wymiaru sprawiedliwości a administracją podatkową.

4. Władze Grecji podejmują środki w celu dalszego wzmocnienia procesu przygotowywania budżetu i zarządzania finansami publicznymi. Władze Grecji zapewniają, aby przepisy krajowe były w pełni zgodne z Traktatem o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (paktem fiskalnym). Władze Grecji przedstawiają również średniookresowy plan działania zapewniający, aby płatności były dokonywane zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE (*). Władze Grecji wzmacniają ramy prawne zamówień publicznych, w tym przez wspieranie zamówień centralnych.

5. Władze Grecji wdrażają w pełni nowe przepisy, które wprowadziły kompleksową reformę emerytalną w 2016 r. Aby zrationalizować wydatki publiczne na ochronę zdrowia, władze Grecji wprowadzają środki strukturalne zwiększające ich efektywność, w tym »zamknięty« budżet (pułap dotyczący zwrotów mających na celu odzyskanie części refundowanych kosztów), który obejmie pozycje nieobjęte wcześniej systemem zwrotów. Władze Grecji publikują zaktualizowany biuletyn cen, aby obniżyć ceny środków farmaceutycznych, aktualizować i publikować regularnie wykazy pozytywne i negatywne oraz przyjmować dalsze środki zwiększające udział leków generycznych.

6. Władze Grecji zapewniają sprawne wprowadzenie i wdrożenie nowego systemu solidarnościowych zasiłków dochodowych. Podejmują one szeroko zakrojoną reformę systemu opieki społecznej w oparciu o odpowiednie zalecenia Banku Światowego zawarte w przeglądzie świadczeń socjalnych. Reforma ta powinna mieć na celu uproszczenie tego systemu i jego lepsze ukierunkowanie na potrzeby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym przekierowanie środków na finansowanie wprowadzenia w całym kraju nowego systemu solidarnościowych zasiłków dochodowych.

7. W celu ochrony stabilności finansowej władze Grecji publikują plan działania dotyczący poluzowania ograniczeń w przepływie kapitału, unikając nieuzasadnionych opóźnień i nie narażając na szwank stabilności finansowej. Władze Grecji oceniają i eliminują przeszkody utrudniające działanie wtórnego rynku kredytów zagrożonych, które zostały wskazane w sprawozdaniu z przeglądu wdrożenia ustawy 4354/2015, aby ułatwić procedurę udzielania licencji dla podmiotów zarządzających kredytami zagrożonymi. Władze Grecji tworzą pozasądowy system odzyskiwania należności z tytułu kredytów zagrożonych i zapewniają jego sprawne wdrożenie.

System ten umożliwia zarówno dużym dłużnikom, jak i małym dłużnikom, których dług przekracza określony minimalny próg, dostęp do mechanizmu restrukturyzacji zadłużenia oraz poddaje wszystkie składniki długu temu mechanizmowi, w tym długi prywatne i publiczne, z wyłączeniem składek na ubezpieczenie społeczne i podatków u źródła. Władze Grecji modernizują również ramy prawne dotyczące upadłości przedsiębiorstw oraz zapewniają ich skuteczne wdrożenie, koncentrując się na roli syndyków masy upadłości. Władze Grecji dokonują przeglądu kodeksu postępowania cywilnego, aby dostosować go do najlepszych praktyk stosowanych w Unii.

8. W celu wspierania wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i inwestycji władze Grecji kontynuują opracowywanie i wdrażanie szeregu reform w odniesieniu do rynków produktowych. Reformy te mają na celu wdrażanie najlepszych praktyk unijnych. Reformy te obejmują: dalsze wdrażanie zaleceń zawartych w dokumencie OECD »Narzędzia oceny konkurencji« w celu usunięcia przeszkód dla konkurencji istniejących w wielu sektorach; reformy liberalizujące system licencji inwestycyjnych i ograniczające obciążenia administracyjne związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej; dalsze kroki w kierunku liberalizacji zawodów regulowanych; reformy modernizujące ramy prawne w zakresie użytkowania gruntów, w tym planowanie przestrzenne i kataster; oraz środki poprawiające działanie sektora gospodarki wodnej i sektora transportu.

9. W odniesieniu do rynków pracy Grecja przyjmuje przepisy, które wyjaśniają, że wprowadzone w 2011 r. reformy dotyczące rokowań zbiorowych będą kontynuowane do końca programu. Władze Grecji zastępują obecne ramy administracyjne regulujące zwolnienia grupowe procedurą wypowiedzenia, której okres nie może być dłuższy niż trzy miesiące i która nie wymaga zatwierdzenia *ex ante* oraz zmieniają przepisy dotyczące akcji protestacyjnych. Władze Grecji podejmują również dalsze kroki w celu walki z pracą nierejestrowaną, poprawy programów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz wdrażają trzyletni plan działania w dziedzinie edukacji.

10. Władze Grecji kontynuują wdrażanie szeroko zakrojonych reform na rynkach energii w celu ich dostosowania do przepisów i polityk Unii, a także ich unowocześnienia, podniesienia konkurencyjności, ograniczenia renty monopolistycznej i zwiększenia wydajności, wspierania innowacji i szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii i gazu oraz zapewnienia, aby to klienci czerpali korzyści z wprowadzenia wszystkich tych zmian. Aby sprowadzić do uzgodnionego poziomu udział w rynku energii elektrycznej przypadający na podmiot »zasiedziały«, władze Grecji kontynuują realizację aukcji energii elektrycznej oraz proponują bezwarunkowe środki strukturalne prowadzące do zbycia pewnej części mocy wytwórczych przez podmiot »zasiedziały«, zgodnie z odpowiednimi decyzjami Komisji, które zostały utrzymane w mocy przez Sąd (**). Władze Grecji kontynuują również proces mający na celu pełny rozdział własnościowy operatora systemu przesyłowego od podmiotu „zasiedziałego”, reformują w dalszym ciągu system zachęt do korzystania z odnawialnych źródeł energii oraz zapewniają terminowe wdrożenie innych reform rynkowych. W odniesieniu do rynku gazu kontynuowanie wdrażania dotychczasowych reform ma doprowadzić do m.in. pełnej możliwości zmiany dostawcy przez wszystkich klientów do 2018 r., zgodnie z planem. Władze Grecji podejmują dalsze działania w celu wyeliminowania pozostałych przeszkód utrudniających skuteczną konkurencję na hurtowych i detalicznych rynkach gazu oraz w celu wspierania gazociągów międzysystemowych i dywersyfikacji źródeł dostaw.

11. Władze Grecji kontynuują wdrażanie ambitnego programu prywatyzacji i strategii wspierających inwestycje. Władze Grecji zobowiązują się do ułatwienia procesu prywatyzacji i do dokończenia wszelkich niezbędnych działań rządowych, aby umożliwić pomyślne złożenie ofert. W tym względzie władze Grecji realizują wszystkie niezbędne działania uzgadniane co kwartał przez grecki fundusz prywatyzacyjny (HRADF), instytucje i rząd Grecji. Wykaz zaległych działań rządowych został zatwierdzony przez zarząd funduszu HRADF. Po ustanowieniu Helleńskiej Korporacji ds. Aktywów i Udziałów (ang. Hellenic Corporation of Assets and Participations, „HCAP”), której zostanie powierzony cenny majątek narodowy Grecji, władze Grecji zapewniają, aby sposób zarządzania HCAP i jej regulamin wewnętrzny były zgodne z międzynarodowymi standardami i najlepszymi praktykami, w tym wytycznymi OECD w sprawie zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi. Nadrzędnym celem HCAP jest zarządzanie wartościowym majątkiem Grecji; oraz ochrona, tworzenie i maksymalizacja wartości tego majątku, który należy spieniężyć poprzez prywatyzację i inne środki.

12. Jednym z kluczowych priorytetów programu pozostaje nowoczesna administracja rządowa i publiczna. Władze Grecji zwracają szczególną uwagę na realizację środków, które zostały już wprowadzone w ramach programu, aby zwiększyć wydajność sektora publicznego w dostarczaniu podstawowych dóbr i usług publicznych, zwracając szczególną uwagę na rekrutację i odpolitycznienie kadry kierowniczej, ocenę wyników pracy i mobilność. Podejmuje się środki mające na celu zwiększenie skuteczności systemu sądowego, w tym przez umożliwienie prowadzenia aukcji elektronicznych, i skuteczniejszą walkę z korupcją. Wzmacnia się instytucjonalną i operacyjną niezależność najważniejszych instytucji, takich jak organy skarbowe i urząd statystyczny (ELSTAT), poprzez kontynuowanie wdrażania reform, które zostały już przyjęte.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1).

(**) Wyrok z dnia 15 grudnia 2016 r., DEI przeciwko Komisji, T 169/08 RENV, ECLI:EU:T:2016:733 oraz wyrok z dnia 15 grudnia 2016 r., DEI przeciwko Komisji, T-421/09 RENV, ECLI:EU:T:2016:748.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Greckiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 czerwca 2017 r.

W imieniu Rady
H. DALLI
Przewodniczący
